

Gemeente Breda

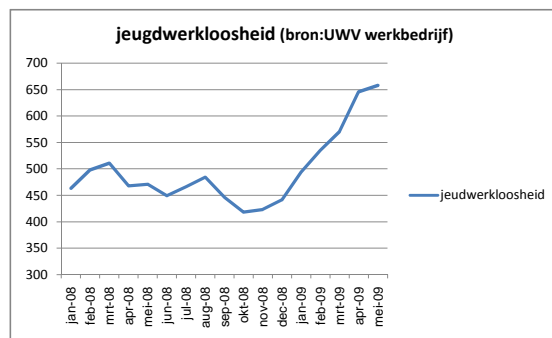
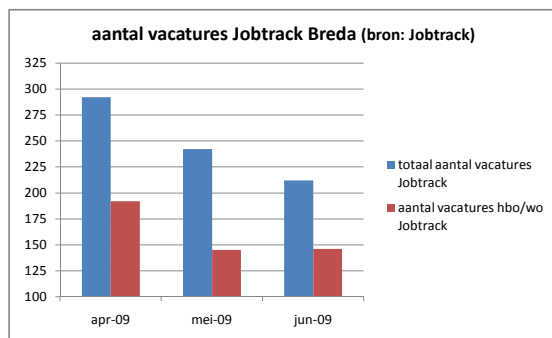
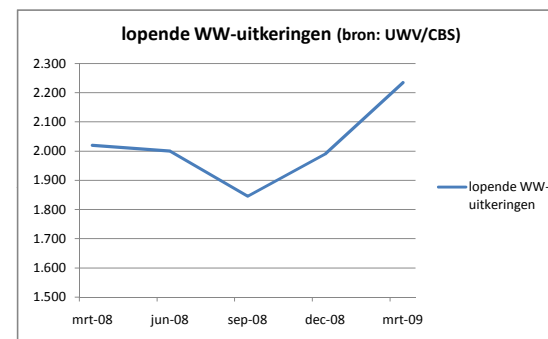
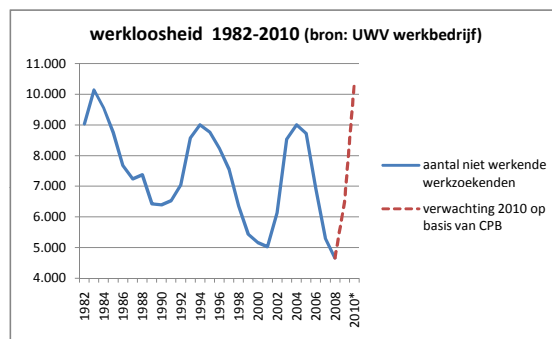
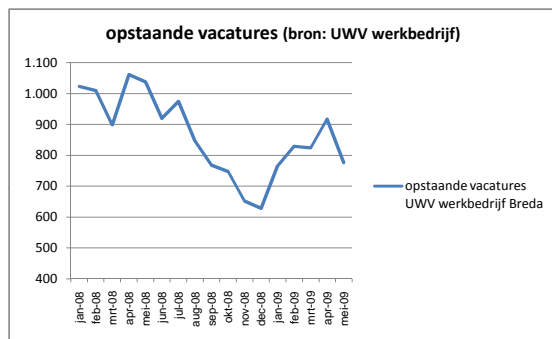
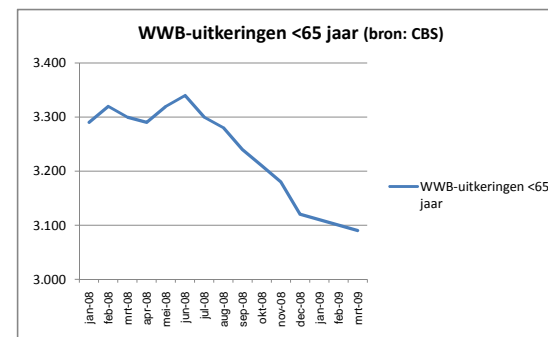
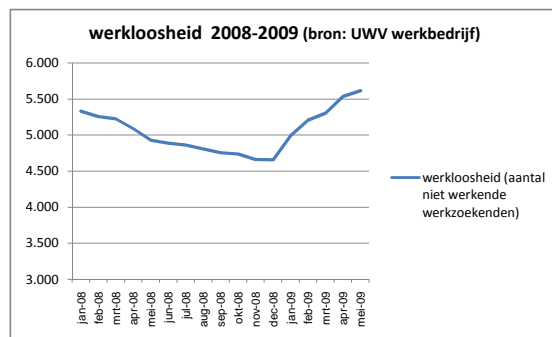
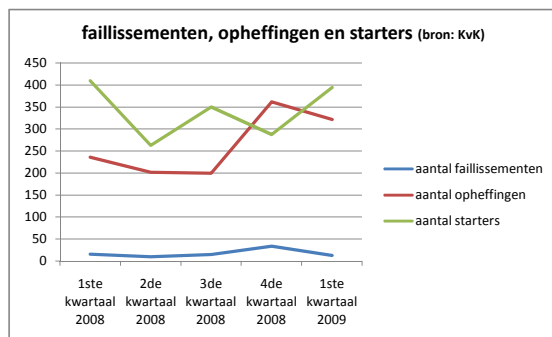
SSC / Onderzoek en Informatie

Crisismonitor

uitgave juni 2009

Wat is in Breda veranderd ten opzichte van crisismonitor van april?

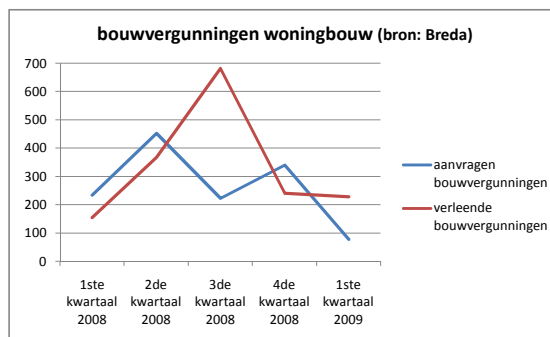
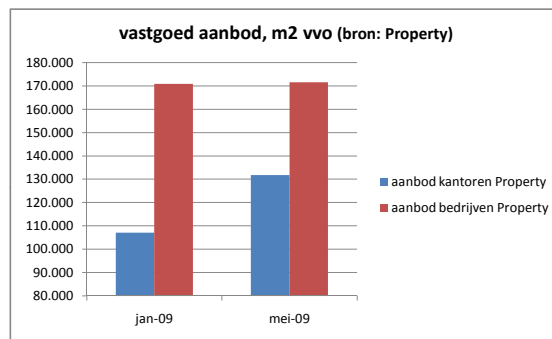
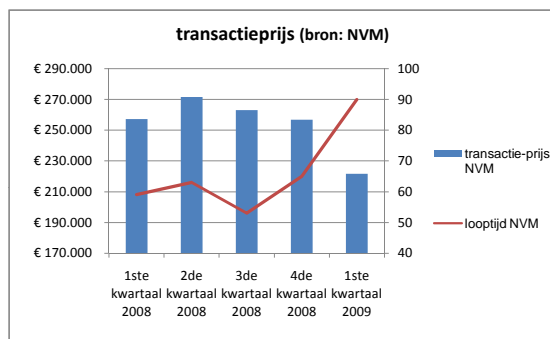
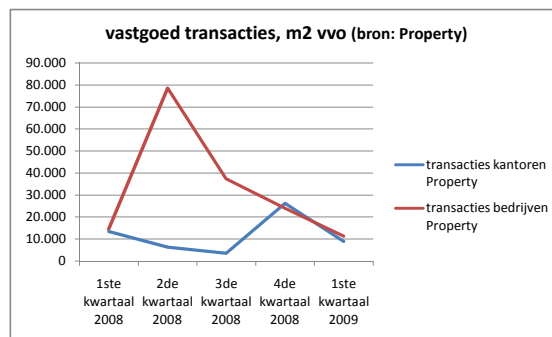
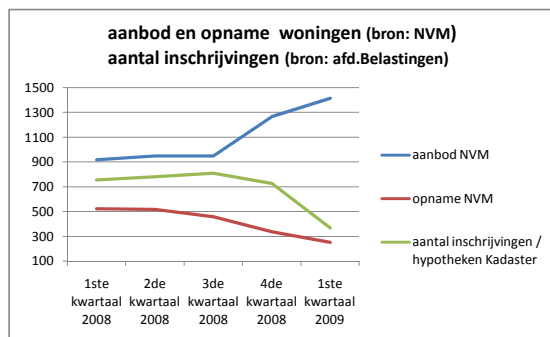
- stijgingstempo werkloosheid neemt toe, meer jongeren werkloos
- fors minder hypotheek
- Kamer van Koophandel: bedrijfsleven iets minder pessimistisch
- producentenvertrouwen Avans op historisch dieptepunt: ondernemers logistiek meest pessimistisch

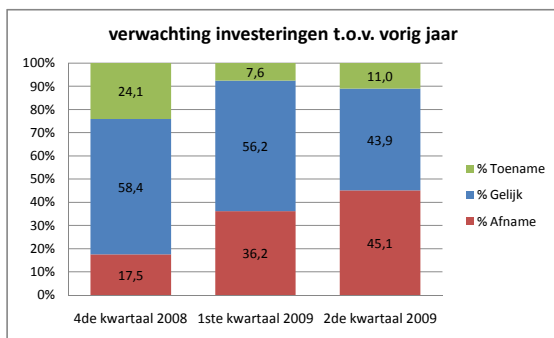
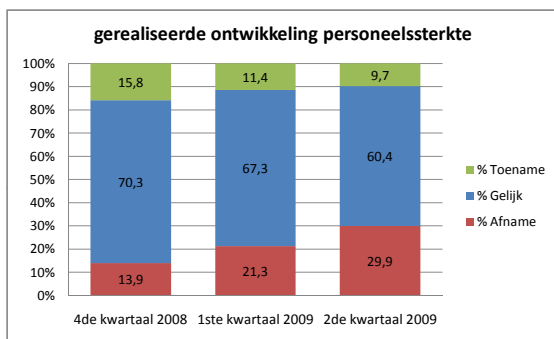
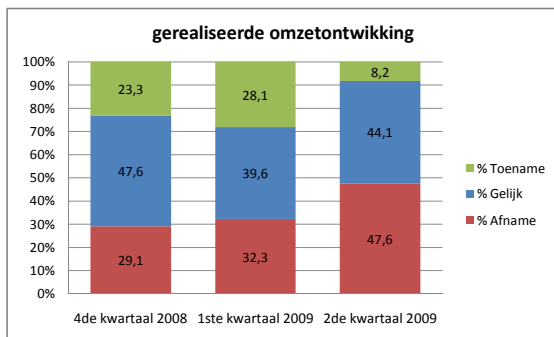
Het aantal vacatures (UWV werkbedrijf) laat in het laatste half jaar van 2008 een daling zien, maar de vraag naar arbeid trekt vanaf januari 2009 weer wat aan. In april zet deze trend zich door. Het aantal vacatures op commerciële zoekmachines zoals Jobtrack is juni 2009 verder afgenomen t.o.v. een maand daarvoor. Met name de vacatures voor lager- en middelbaar opgeleiden zijn afgenomen.

De werkloosheid is in historisch perspectief nog steeds laag. Deze neemt echter wel versneld toe, vooral onder de jeugd. De prognose voor 2010 komt neer op meer dan 10.000 niet werkende werkzoekenden.

Ook de lopende WW-uitkeringen nemen in versneld tempo toe. Het aantal bijstandsgerechtigden geeft in maart nog steeds een daling te zien.

De cijfers van de NVM laten een duidelijk verslechterd marktbeeld zien. Het aanbod te koop staande woningen stijgt zeer sterk en de opname (aantal verkochte woningen) loopt terug. De transactieprijs daalt licht en stijgt het aantal dagen dat woningen te koop staan sterk. Het aantal bij het kadaster ingeschreven hypotheek is in het eerste kwartaal scherp gedaald. Wat betreft bouwvergunningen is het aantal aanvragen gedaald, terwijl het aantal verleende bouwvergunningen constant is gebleven. Ook de markt voor commercieel vastgoed (kantoren en bedrijven) verslechterd. De vastgoed transacties dalen en het aanbod (met name kantoren) loopt op.

Lichte stijging Conjunctuur Barometer Breda

Het bedrijfsleven van Breda verkeert in zwaar weer. Wel lijkt het erop dat de neergaande beweging de komende periode wordt afgeremd. Het aandeel bedrijven dat een verdere verslechtering van het economisch klimaat verwacht is gedaald. Van euforie is echter geen sprake. Steeds meer bedrijven verwachten een stabilisatie van het huidige (lage) niveau. Dit vertaalt zich in een lichte stijging van de Conjunctuur Barometer Breda. In het 1ste kwartaal van 2009 had de barometer (schaal van 0-200) een waarde van 29 punten, in het 2de kwartaal stijgt deze naar 39 punten. Ondanks deze stijging blijft de score binnen de puntenrange van 'zeer pessimistisch'. Landelijk (33 punten) ligt de barometer iets lager.

Bijna helft bedrijfsleven meldt krimp van omzet in 1ste kwartaal 2009

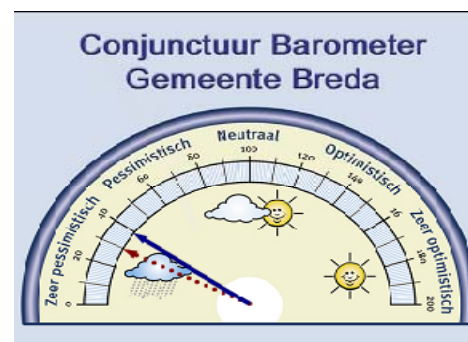
In het eerste kwartaal van 2009 registreerde zo'n 48% van alle bedrijven een daling van de omzet ten opzichte van het vierde kwartaal van 2008. Ter vergelijking, in het 4de kwartaal van 2008 was dat 32%, in het 3de kwartaal van 2008 29%. Opvallend is ook de forse daling van het aantal groeibedrijven. Bij de vorige meting ging het nog om 28%, nu is hier nog maar 8% van over. Het lijkt erop dat de economische crisis met enige vertraging in Breda is toegeslagen. Bij voorgaande metingen scoorde Breda duidelijk beter dan het landelijk gemiddelde, inmiddels iets slechter. Vergeleken met andere grotere steden in Nederland (zogenaaemde G30) zit Breda qua omzetontwikking in de middenmoot.

Steeds meer bedrijven melden krimp werknemersbestand

In totaal heeft bij 30% van de Bredase ondernemers in het 1ste kwartaal een afname van de personeelssterkte plaatsgevonden. In het 4de kwartaal 2008 was dat nog 21%. Eén op de tien ondernemers heeft het personeelsbestand zien toenemen. De percentages van Breda wijken niet noemenswaardig af van die van heel Nederland (stijgers: 8%; dalers: 32%). Binnen de G30 bezet Breda de 11de plaats wat betreft het laagste aandeel krimpbedrijven.

Bedrijven houden hand op de knip

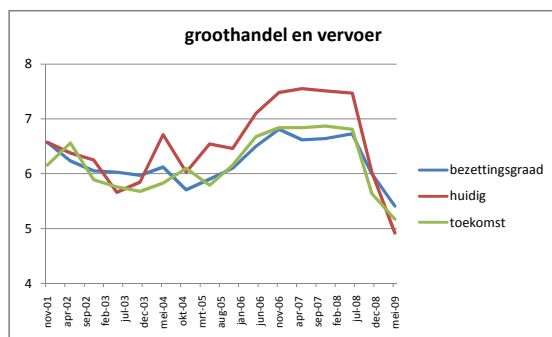
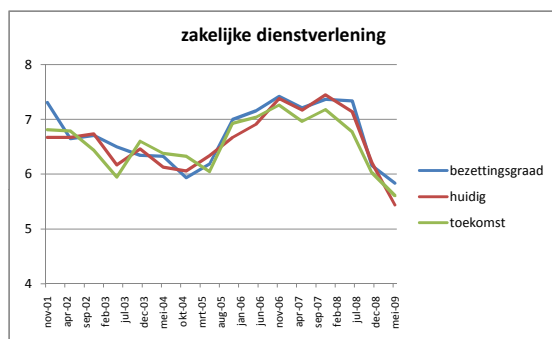
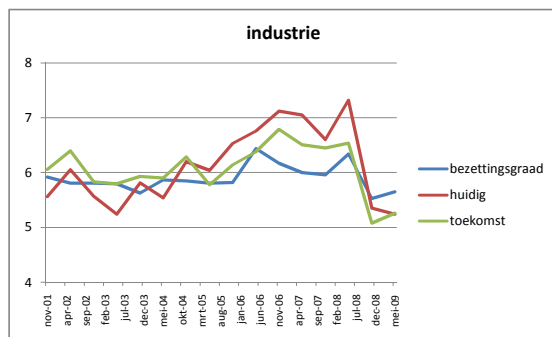
In Breda verwacht zo'n 45% (landelijk: 44%) voor dit jaar een daling van de investeringsuitgaven, 11% (landelijk: 9%) denkt meer te investeren en bij 44% (landelijk: 48%) blijven de uitgaven op peil. De percentages zijn ten opzichte van de vorige metingen duidelijk verslechterd. Ook bij deze indicator neemt Breda binnen de G30 een middenpositie in.

■ Barometerstand tweede kwartaal 2009
 ■■■ Barometerstand eerste kwartaal 2009

De ConjunctuurEnquête Nederland (COEN) is het gezamenlijke conjunctuuronderzoek van VNO-NCW, MKB Nederland samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), de Kamers van Koophandel en het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid (EIB). Dit onderzoek brengt vier keer per jaar de belangrijkste ontwikkelingen en verwachtingen van het Nederlandse bedrijfsleven in kaart. In het tweede kwartaal hebben 151 Bredase ondernemers deelgenomen aan dit onderzoek.

Crisismonitor Breda, uitgave juni 2009

In mei 2009 is door Avans Hogeschool weer het halfjaarlijkse onderzoek naar het producentenvertrouwen uitgevoerd. Het levert een eenduidig, somber beeld op: de totaalscore ligt op een historisch dieptepunt van 5,39 en ook de scores van de afzonderlijke sectoren liggen rond de 5,5 (een score lager dan een 6 duidt op een verslechtering t.o.v. de voorgaande periode). Duidelijk wordt ook dat de trend die in de vorige periode door de industrie al stevig was ingezet, nu ook door de andere sectoren wordt gevolgd. De sector groothandel en vervoer scoort nu zelfs nog wat slechter dan de sector industrie. Bij deze laatste sector lijkt de situatie zich wat te verbeteren, maar dat is gedeeltelijk schijn: omdat de score lager dan 6 is, is er nog steeds sprake van een verslechtering t.o.v. de vorige periode. Hooguit mag geconcludeerd worden dat het tempo van de verslechtering bij de industrie afneemt.

Uit de afzonderlijke vragen van het onderzoek valt ook een beeld van de werkgelegenheidsontwikkeling op te maken (niet opgenomen in deze grafieken). Dit beeld is wat diffuus. Zowel de vraag over 'het overwegen van personeelsuitbreiding' als de vraag over 'het aantal moeilijk vervulbare vacatures' laat geen eenduidig antwoord zien. Vanwege de crisis zou men verwachten dat deze vragen negatieve scores opleveren, maar dat is niet altijd het geval. De conclusie kan zijn dat een negatieve ontwikkeling in de productie zich niet onmiddellijk vertaalt in een lagere werkgelegenheid. Waarschijnlijk is er sprake van een na-ijl effect.

De vraag die bij alle sectoren de laagste score oplevert is de vraag over 'het beoordelen van de totale markt'. De industrie scoort hierbij 4,74 en de zakelijke dienstverlening 4,93. De sector groothandel en vervoer laat zelfs een nog nooit vertoonde score van 4,07 zien. In deze vraag zit, meer dan in de andere vragen, een psychologische component. Het duidt er waarschijnlijk op dat ondernemers de totale marktsituatie negatiever inschatten dan de feitelijke situatie voor hun eigen bedrijf. Met andere woorden: voor deze ondernemers lijkt de vraag niet te zijn of ze getroffen worden door de crisis (dat valt relatief gezien nog mee), maar wanneer ze worden getroffen.

Thema: Onderzoek producentenvertrouwen Avans

